

متن زیر را بخوانید و به ۴ سؤال بعدی پاسخ دهید.
 «العقاد مُفَكَّرٌ مِصْرِيٌّ وَ أُمُّهُ مِنْ أَصْلِ كُرْدِيٍّ. عَاشَ فِي مُحَافَظَةِ أَسْوَانَ مُجَدًّا. مَا دَرَسَ الْعَقَادُ إِلَّا فِي الْمَرَحَلَةِ الْإِبْتِدَائِيَّةِ لِعَدَمِ وُجُودِ مَدْرَسَةٍ ثَانَوِيَّةٍ فِي بَلَدِهِ. يُقَالُ أَنَّهُ أَضَافَ إِلَى الْمَكْتَبَةِ الْعَرَبِيَّةِ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ. هُوَ لَا يَرَى الْجَمَالَ إِلَّا الْخُرَيْبَةَ وَ لِهَذَا لَا نُشَاهِدُ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا النَّشَاطَ.»

۱) كَيْفَ عَاشَ الْعَقَادُ؟

۲) مِنْ أَيْنَ أُمُّ الْعَقَادِ؟

۳) لِمَاذَا لَمْ يُوَاصِلِ الْعَقَادُ دِرَاسَتَهُ فِي الْمَدْرَسَةِ الثَّانَوِيَّةِ؟

۴) عَيِّنِ الصَّحِيحَ حَسَبَ النَّصِّ:
 (۱) يَعْتَقِدُ الْعَقَادُ أَنَّ الْجَمَالَ جَمَالُ الْخُرَيْبَةِ.
 (۲) لِلْعَقَادِ تِسْعَةٌ وَ تِسْعُونَ كِتَابًا.

۵) تَرَجِّمِ الْآيَاتِ وَ الْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:
 (الف) كُلُّ وَعَاءٍ يَضِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءُ الْعِلْمِ.
 (ب) الْأَصْنَامُ تَمَازِيلُ مِنَ الْخَشَبِ أَوْ الْحَدِيدِ تُغْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ.
 (ج) لَمْ يَقْدِرِ الْفَرَزْدَقُ أَنْ يَكْتُمَ حُبَّهُ لَمَّا جَاءَ الْإِمَامُ (ع) لِلطَّوَافِ.
 (د) كُلُّ كَاتِبٍ قَدْ وَصَفَ الطَّبِيعَةَ بِأَوْصَافٍ لِاتِّشْبِهِ أَوْصَافَ الْكُتُبِ الْآخَرِينَ.

۶) اِنتَخِبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ:
 (الف) مَا رَأَيْنَا فِي الْمَزْرَعَةِ إِلَّا مُزَارِعًا.
 (۱) کشاورزی را در مزرعه مشاهده نکردیم.
 (ب) جَاءَ الرَّجُلُ بَوْلَدِهِ إِلَى الْأَمِيرِ.
 (۲) تنها یک کشاورز را در مزرعه دیدیم.
 (۱) مرد فرزندش را نزد امیر آورد.
 (۲) مرد با فرزندش نزد فرمانروا آمد.

۷) عَيِّنِ الصَّحِيحَ حَوْلَ الْإِيضَاحَاتِ:
 (الف) بِمَعْنَى الْمُعْجَبُونَ وَ الْمُحِبُّونَ. (الهاوی - الهواة - الأحبال)
 (ب) كُلُّ شَيْءٍ يَرُخَّصُ إِلَّا (المواد - الأسماك - الأدب)
 (ج) نَذْكُرُ عَنِ الْحَرْبِ الْمَفْرُوضَةِ. (تَذَكُّر - ذاكرة - ذكريات)

٨

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

(الف) كَانَتْ تَغْذِيَةُ أَسْمَاكِ الزَّيْنَةِ صَعْبَةً عَلَى هَوَاتِيهَا. (ب) لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ.

(ج) الْعَيْنُ الَّتِي تَسْهَرُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تَبْكِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ. (د) بَعْضُ النَّاسِ يَعْتَقِدُونَ أَنَّ أَلْفَ فِكْرَةٍ أَنْفَعُ مِنْ فِكْرَةٍ وَاحِدَةٍ.

٩

كَمِّلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجُمَةِ الْفَارْسِيَّةِ:

(الف) تَأْكُلُ الْفَرَاثِسُ فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ حَيَّةً. «..... در بعضی وقتها خورده می شوند.»

(ب) حَضَرَ السَّيَّاحُ فِي الْمَطَارِ إِلَّا الدَّلِيلَ. «..... در فرودگاه به جز حاضر شدند.»

١٠

مَيِّزْ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (الف: الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ / ب: الْمُسْتَثْنَى / ج: الْمَفْعُولُ الْمُطْلَقُ / د: نَوْعُ الْمَفْعُولِ الْمُطْلَقُ / هـ: الْحَالُ) «أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا - اسْتَغْفَرْتُ اللَّهَ اسْتِغْفَارًا - يَسْتَطِيعُ كُلُّ شَخْصٍ صُعُودَ الْجَبَلِ إِلَّا الضَّعِيفَ.»

١١

تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَالْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

(الف) (كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ)

(ب) إِنَّ عَاشَ الْبَخِيلُ فِي الدُّنْيَا كَالْفُقَرَاءِ حَاسِبٌ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسِبَةً الْأَغْنِيَاءِ.

(ج) كُلُّ مَنْ الْمُسْلِمِينَ يَتَمَنُّونَ أَنْ يَتَشَرَّفُوا لِمُزَارَةِ الْأَمَاكِنِ الْمُقَدَّسَةِ.

(د) لِمَاذَا أَنْتَ تَجْتَهِدُ فِي قِرَاءَةِ كِتَابٍ لَا تَحْصُلُ عَلَى فَائِدَةٍ مِنْهُ؟

١٢

تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خُطٌّ:

(الف) قَرَأْنَا أَنْشُودَةً فِي الصَّفِّ. (ب) عَيْنُهُ فَاضَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ.

(ج) أَتَذَكَّرُ رَهَى الْجَفَرَلَيْتِ فِي الْحَجِّ. (د) مُدَّ رِجْلَكَ عَلَى قَدَرٍ كِسَائِكَ.

١٣

مَيِّزْ فِي الْعِبَارَاتِ:

(١: الْحَالُ ٢: الْمَفْعُولُ الْمُطْلَقُ ٣: نَوْعُ الْمَفْعُولِ الْمُطْلَقِ ٤: الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ ٥: الْمُسْتَثْنَى)

«يَحْتَاجُ السَّمَكُ إِلَى الْمَاءِ احْتِيَاجَ الْأَحْيَاءِ - (بَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ) - يَشْتَغِلُ الْعُمَالُ فِي الْمَصْنَعِ إِلَّا عَامِلًا.»

١٤

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

(١) إِذَا كَانَ لَكَ فِكْرٌ قَادِرٌ تَسْتَطِيعُ بِهِ أَنْ تَفْهَمَ مَا تَقْرَأُ.

(٢) لَمَّا وَصَلَ إِلَى الْحَجَرِ ذَهَبَ النَّاسُ جَانِبًا فَاسْتَلَمَهُ اسْتِلَامًا سَهْلًا.

(٣) جَلَسَ أَعْضَاءُ الْأُسْرَةِ أَمَامَ التَّلْفَازِ وَهُمْ يُشَاهِدُونَ الْحَجَّاجَ فِي الْمَطَارِ.

(٤) إِزْدَادَتْ هَذِهِ الْخُرَافَاتُ فِي أَدْيَانِ النَّاسِ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ.

١٥

مَيِّزْ فِي الْعِبَارَاتِ (١: الْمَفْعُولُ الْمُطْلَقُ ٢: نَوْعُهُ ٣: الْحَالُ ٤: الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ مِنْهُ ٥: الْمُسْتَثْنَى)

يَبْقَى الْمُحْسِنُ حَيًّا وَ إِنْ نُقِلَ إِلَى مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ - (كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا) - كُلُّ شَيْءٍ يَرْخُصُ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدَبُ

١٦

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

(الف) عَلَّمَهُ الْقُرْآنُ تَعْلِيمًا وَ رَحَلَ الْفَرَزْدَقُ إِلَى خُلَفَاءِ بَنِي أُمَيَّةٍ بِالشَّامِ.

(ب) لَا تُشَاهِدُ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا النَّشَاطَ عَلَى رَغْمِ طُرُوفِهِ الْقَاسِيَةِ.

(ج) لَا شَعْبَ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَ كَانَ لَهُ دِينٌ وَ طَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ.

١٧

إِنْتَخِبِ الصَّحِيحَ:

١- مَا كَانَ فِي الْمَكْتَبَةِ إِلَّا كُتُبٌ أَدَبِيَّةٌ.

(الف) «كُتُبٌ»: مَحْصُورٌ (ب) «المكتبة»: مُسْتَثْنَى مِنْهُ

٢- بَعْضُ الرِّجَالِ فِي بِلَدِنَا يَشْتَغِلُونَ فِي الْإِدَارَاتِ إِلَّا الْفَلَاحِينَ وَ الْعَمَالَ مِثْلًا:

(الف) «الرِّجَالُ»: مُسْتَثْنَى مِنْهُ (ب) «الفلاحين»: الْمُسْتَثْنَى التَّامُّ

٣- لِمَاذَا يَلْعَبُ أَخُوكَ بِكُرَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ إِلَّا هَذِهِ الْكُرَّةُ:

(الف) أُسْلُوبُ الْجُمْلَةِ اسْتِثْنَاءٌ (ب) أُسْلُوبُ الْجُمْلَةِ حَصْرٌ

١٨

- إِبْحَثْ عَنِ الْأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ فِي مَا يَلِي.
- (اسْمُ الْفَاعِلِ وَ اسْمُ الْمَفْعُولِ وَ اسْمُ الْمُبَالَغَةِ وَ اسْمُ التَّفْضِيلِ وَ اسْمُ الْمَكَانِ)
- ١- (... إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ ...) يَوْسُفَ: ٥٣
 - ٢- إِعْلَمْ بِأَنَّ خَيْرَ الْإِخْوَانِ أَقْدَمُهُمْ.
 - ٣- أَكْبَرُ الْحُمُقِ الْإِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَ الذَّمِّ.
 - ٤- طَلَبُ الْحَاجَةِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ.
 - ٥- قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَبِيكَ وَ مُعَلِّمِكَ وَ إِنْ كُنْتَ أَمِيرًا.
 - ٦- يَوْمَ الْعَدْلِ عَلَى الظَّالِمِ أَشَدُّ مِنْ يَوْمِ الْجَوْرِ عَلَى الْمَظْلُومِ.

١٩

- أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.
- ١- لِمَاذَا لَمْ يُوَاصِلِ الْعَقَّادُ دِرَاسَتَهُ فِي الْمَدْرَسَةِ الثَّانَوِيَّةِ؟
 - ٢- بِأَيِّ شَيْءٍ شَبَّهَ الْعَقَّادُ التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكُتُبِ؟
 - ٣- كَمْ كِتَابًا أَضَافَ الْعَقَّادُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟

٢٠

عين الخط للفراغ:
ما كنتُ إلَّا (خاشعاً - خاشعةً - خشوعاً)

۱ عاشِ الْعَقَّادُ مُجِدًّا.

۲ اُمُّ الْعَقَّادِ كَرْدِيٌّ.

۳ لَمْ يُوَاصِلِ الْعَقَّادُ دِرَاسَتَهُ لِعَدَمِ وُجُودِ مَدْرَسَةِ ثَانَوِيَّةٍ فِي بَلَدِهِ.

۴ گزینه ۱

۵ الف) هر ظرفی به وسیله آنچه که در آن نهاده شده است تنگ می‌شود مگر ظرف دانش.

ب) بت‌ها مجسمه‌هایی از چوب یا آهن است که به جای خدا پرستش می‌شود.

ج) فرزدق نتوانست محبتش را پنهان کند هنگامی که امام (ع) برای طواف آمد.

د) هر نویسنده‌ای طبیعت را با ویژگی‌هایی توصیف کرده است که به ویژگی‌های نویسندگان دیگر شباهت ندارد.

۶ الف) ۲ ب) ۱ (جاء بـ: آورد)

۷ الف) الهوأة: علاقه‌مندان ب) الأدب ج) ذکریات: خاطره‌ها

۸ الف) غذا دادن به ماهی‌های تزئینی (زینتی) برای علاقه‌مندان‌شان سخت بود.

ب) کسی از شما ایمان نمی‌آورد تا اینکه برای برادرش دوست بدارد آنچه را برای خودش دوست می‌دارد.

ج) چشمی که در راه خدا بیدار می‌ماند روز قیامت گریه نمی‌کند.

د) بعضی از مردم اعتقاد دارند که هزار ایده سودمندتر از یک ایده (اندیشه) است.

۹ الف) شکارها / زنده ب) گردشگران / راهنما

۱۰ الف) کُلُّ (کُلُّ شخصٍ) ب) الضَّعِيفُ

ج) إِسْتِغْفَارًا د) تَأْكِيدِي ه) خَنيفًا

۱۱ الف) مردم یک امت بودند پس خداوند پیامبران را بشارت‌دهنده فرستاد. (ص ۲۴)

ب) اگر خسیس در دنیا مانند فقیران زندگی کند، در آخرت همچون ثروتمندان محاسبه می‌شود. (ص ۶۴)

ج) هریک از مسلمانان آرزو دارند که به زیارت مکان‌های مقدس مشرف شوند. (ص ۲۰)

د) چرا تو در خواندن کتابی تلاش می‌کنی که فایده‌ای از آن به دست نمی‌آوری. (ص ۳۷)

۱۲ الف) سرود (ص ۱۴) ب) لبریز شد (ص ۳۹)

ج) پرتاب ریگ‌ها (ص ۱۹) د) دراز کن (ص ۵۸)

۱۳ ۱) مُبَشِّرِينَ (ص ۲۴) ۲) احتیاج

۳) نوعی (ص ۶۳) ۴) الْعُمَالُ

۵) عاملاً (ص ۴۴)

۱۴ ۱) اگر فکر توانایی داشته باشی به وسیله آن می‌توانی آنچه را می‌خوانی، بفهمی. (درس سوم ص ۳۴)

۲) هنگامی که به حجارالأسود رسید مردم به کناری رفتند و آن را به آسانی مسح کرد. (درس چهارم ص ۵۰)

۳) اعضای خانواده مقابل تلویزیون نشستند در حالی که به حاجیان در فرودگاه نگاه می‌کردند. (درس دوم ص ۱۸)

۴) این خرافات در گذر زمان در ادیان مردم بیش‌تر شد. (درس اول ص ۲)

۱۵: ۱: تکلیماً

۲: تاکیدى (ص ۵۷)

۳: حَيّاً

۴: نُقِلَ (ص ۳۱)

۵: الأدب (ص ۳۹)

۱۶

الف) قطعاً قرآن را به او آموزش داد سپس فرزّدق نزد خلفای بنی‌امیه در شام رفت. (ص ۵۰)
ب) در زندگی‌اش با وجود شرایط سخت و دشواری‌ها چیزی به جز فعالیت نمی‌بینیم. (فقط ... می‌بینیم) (ص ۳۵)
ج) هیچ ملتی از ملت‌های زمین نیست مگر این‌که دینی و روشی برای عبادت داشته باشد. (ص ۲)

۱۷

الف (۱)

ب (۲)

الف (۳)

۱۸

اسم الفاعل: الظالم، مُعَلِّم / اسم المفعول: المظلوم / اسم المبالغة: أَمَارَة / اسم التفضيل: أَشَدّ / اسم المكان: مَجْلِس

۱۹

۱- لِمَاذَا لَمْ يُوَصِلِ الْعَقَّادُ دِرَاسَتَهُ فِي الْمَدْرَسَةِ الثَّانَوِيَّةِ؟

جواب: لِعَدَمِ وُجُودِ مَدْرَسَةٍ ثَانَوِيَّةٍ فِي مُحَافَظَةِ أَسْوَانَ الَّتِي وُلِدَ وَ نَشَأَ فِيهَا.

۲- بِأَيِّ شَيْءٍ سَبَّهَ الْعَقَّادُ التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكُتُبِ؟

جواب: التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكُتُبِ كَالتَّحْدِيدِ فِي اخْتِيَارِ الطَّعَامِ.

۳- كَمْ كِتَاباً أَضَافَ الْعَقَّادُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟

جواب: أَضَافَ إِلَى الْمَكْتَبَةِ الْعَرَبِيَّةِ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ.

۲۰

خشوعاً (با توجه به معنی کلمه‌ی «خشوعاً» که معنی «فروتنی» می‌دهد، مناسب جمله نیست، «كنتُ» به «أنا» برمی‌گردد

که می‌تواند مؤنث یا مذکر باشد.) (۲۵/۰)

